

mig som Finansminister; en saa ringe Mand tør aldrig nogen Sinde vente en saa stor Ære, og det gør jeg ikke heller —, men hvis der sad et socialdemokratisk Ministerium, udgaaet af Flertallet og med Støtte i Folket, og det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) sad som Finansminister i dette Ministerium, saa føler jeg mig fuldstændig overbevist om, at vi vilde ikke lade det blive staaende som et dødt Bogstav, hvad der staar her i Partiets Program, men vi vilde skride ind overfor et Monopol, der udbyttede Befolkningen paa den Maade. Og jeg tror, det vilde lykkes. Jeg tror, der vilde være mange Midler og mange Veje for en socialistisk Regering i saa Henseende. Den højtærede Finansminister vil skræmme os med, at andre Steder har man ikke med Udsigt til Held kunnet bekæmpe Trusterne. Ja, det afhænger jo alt sammen af, med hvor megen Kraft og Energi man er gaaet frem. Jeg tror ikke, Rockefeller skælver for nogen Regering af dem, der sidder i Øjeblikket, for han ved meget godt, at de gør ikke Privatkapitalismen mere ondt, end han godt kan taale. Men den Dag, der sidder en socialdemokratisk Regering, udgaaet af det socialdemokratiske Parti og støttende sig til det socialdemokratiske Parti, da bliver det ikke Narrestreger. Det kan den højtærede Finansminister være ganske overbevist om.

Men for øvrigt vil jeg rette det Spørgsmaal til den højtærede Finansminister, hvordan han, naar han stiller sig saa uforstaaende overfor den Tale, jeg har ført, saa i Grunden opfatter Odense-Programmet, det Program, som blev vedtaget af det radikale Parti den 20. og 21. Maj 1905. Thi i dette Program findes omtrent Ord til andet nøjagtigt, hvad der staar i vort Program. Det hedder i det radikale Partis Program: „Overfor de Virksomheder, der ere faktiske eller retlige Monopoler, værnes Samfundets Interesser, om fornødent ved Virksomhedernes Overtagelse af Kommune eller Stat.“ Hvad der kræves her er ikke Socialisme; om det kan være et socialistisk Skridt, vil være afhængigt af, hvor demokratisk det bliver foretaget; men det er et Skridt i socialistisk Retning. Det er en Sætning, der forpligter den Regering og det Parti, som nu har Magten, og jeg ser ikke rettere, end at den dog maatte kunne forpligte Regeringen saa meget, at man ikke afviste et Spørgsmaal, som netop vedrører Samfundets Indskriden overfor en saa blodtørstig Mono-

pol-Trust som den, der er startet af Hr. Rockefeller. Jeg vil derfor spørge den højtærede Finansminister, hvorledes han bringer sin ret afvisende Holdning i Overensstemmelse med netop dette Punkt i Programmet.

Samtidig vil jeg gerne spørge den højtærede Finansminister — han svarede ikke ganske klart paa det —, om han alligevel ikke tror, at Tiden var moden til, ikke at søge nogen Forhandling med Regeringer i Alverdens Lande, saaledes som det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (Fraenkel) opfordrer til, men med Regeringerne i Sverige og Norge. Disse Lande har det selv samme Selskab, Det dansk-amerikanske Petroleums-Aktieselskab; det har de i Sverige, og det har de i Norge. Det var maaske alligevel rimeligt, at Regeringen søgte at forberede en saadan Henvendelse for at undersøge, om man ikke i disse Lande skulde være kommet til det Resultat, at der burde skrives ind. Jeg tror nemlig, at det samme Krav, som nu rettes til denne Regering, vil meget hurtigt blive rettet til Regeringerne i Christiania og Stockholm. Det kan den højtærede Finansminister vist være meget sikker paa.

Og sluttelig vilde jeg gerne bede Ministeren, om han ikke vilde ganske kort give mig et Svar paa Spørgsmaalet om Henvendelsen til Toldraadet. Der er store Dele af den danske Industri, der gerne vilde have opklaret, hvorvidt de kunde vente en Forandring i Toldpositionerne vedrørende Tjæreolie.

Finansministeren (Brandes): Jeg beklager Forsamlingen, men jeg er jo nødt til at svare paa de Spørgsmaal, der er rettede til mig. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen) var gaaet hjem og havde lagt sig, hvilket vilde være blevet hilst med Glæde af den øvrige Forsamling, som saa ogsaa havde kunnet øve den samme Idræt. Men man er jo ikke Herre længere, end ens Nabo vil, og det ærede Medlem er jo i Virkeligheden overfor ærede Kolleger her i Tinget og overfor Ministrene en Art Nabo, man maa rette sig efter.

To ærede Medlemmer har rettet nogle Ord til mig, det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (Fraenkel) og det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen), to meget veltalende Medlemmer, som er vant til at høres her i Tinget. Med det ærede Medlem for Københavns